

УДК 617.3-051(477.63)Кал(092)

DOI: <http://dx.doi.org/10.15674/0030-598720252111>

До 100-річчя професора Юрія Юлійовича Колонтая — пам'ять про вчителя (1925–2025)

8 травня 2025 р. виповнилось 100 років із дня народження Юрія Юлійовича Колонтая — ортопеда-травматолога, видатного вченого, фундатора української школи хірургії кисті та сухожильної алопластики, лауреата Державної премії України, заслуженого винахідника України, почесного голови Дніпропетровської обласної асоціації травматологів-ортопедів, завідувача кафедри ортопедії та травматології Дніпропетровської медичної академії (1970–1990), ветерана Другої світової війни, нагородженого 7 урядовими нагородами.

Юрій Юлійович народився 8 травня 1925 р. в селі Солоне, Дніпропетровської області, у сім'ї лікаря і з серпня 1941 р. почав трудову діяльність, працюючи санітаром в евакогоспіталі. У лютому 1943 р. його було призвано до лав армії і, після закінчення артилерійського училища, він брав участь у численних бойових операціях. У 19 років він став кавалером ордена Червоної Зірки.

У 1951 р., після закінчення Дніпропетровського медичного інституту (ДМІ), його направили у Харківський НДІ ортопедії і травматології ім. проф. М. І. Ситенка, де під керівництвом професора М. П. Новаченка він пройшов шлях від клінічного ординатора до старшого науко-

вого співробітника, головного лікаря. У 1957 р. успішно захистив кандидатську дисертацію «Пологові ушкодження плечового сплетення в новонароджених».

У серпні 1962 р. Ю. Ю. Колонтая обрано на посаду доцента кафедри травматології, ортопедії і військово-польової хірургії ДМІ, її завідувачем, пізніше його обирали протягом 20 років.

Значна хірургічна діяльність, наполегливість і цілеспрямованість дозволили вирішити низку проблем ортопедо-травматологічної практики й узагальнити свій досвід у докторській дисертації «Сухожильна гомопластика» (1968).

Професор був ученим із широким науковим діапазоном, опублікував більше 240 наукових праць, які мають велике теоретичне і практичне значення, 40 авторських свідоцтв на винаходи і 47 раціоналізаторських пропозицій.

У 1983 р. за редакцією Колонтая опубліковано монографію «Відкриті ушкодження кисті», а в 1997 р. — «Хірургія ушкодження кисті». Це перші і детальні посібники щодо цієї проблеми в Україні.

За ініціативою і за особистою участю Юрія Юлійовича в м. Дніпропетровськ у 1982 році відкрили перше в Україні спеціалізоване відділення хірургії кисті — міжобласний центр. Завдяки його наполегливості було відкрито міжобласний центр заготовки та консервації тканин. Професор приділяв постійну і значну увагу підготовці наукової зміни, під його керівництвом на кафедрі захищено 3 докторські і 10 кандидатських дисертацій.

Невпинно минає час, але справа, творчі задумки і наукові надбання Юрія Юлійовича продовжують жити, бо йому вдалося сформувати потужну наукову школу, напрацювати традиції, об'єднати своїх учнів-однодумців у дружню команду, яка з честю несе і творчо розвиває ідеї вчителя.

Щорічно в травневі дні за багаторічною традицією збираються на кладовищі численні учні, колеги, пацієнти Юрія Юлійовича Колонтая, щоб вшанувати світлу пам'ять людини, яка залишила в кожному частку своєї душі, любові та відданості професії.